

gaa frem med nogen Varsomhed, og jeg tror, at det allerhelbigste i saa Henseende var, om man kun gjorde den Slags Indstillinger, naar man vidste, at den paagældende Mands Fortjeneste i det hele taget var saa almindelig anerkendt og sluttet, at hans Virksomhed i og for sig var anbefaling nok; saa vilde man være fri for alle de store Debatter, man ellers let udsætter sig for, og som man ogsaa i Dag har lagt ud til. Man har jo meget stærkt betonet Spørgsmaalet om Landsfrihed. (Afbrydelse af Buxf). Ja, det ærede Medlem siger Ja; det hørte jeg meget vel, at det ærede Medlem meget stærkt betone. Det ærede Medlem fra Vejle (Falkensfjerne) talte om Rummelighed, og det sætter jeg ogsaa Pris paa; men det har alt sammen sin Grænse. Man kan ogsaa være for rummelig, og man kan ogsaa være for aandsfri, der er dog i saa Henseende visse Grænser. Naar det ærede Medlem for Ribe Mitis Bøje Valgfreds (Buxf) særlig fremdrog Grundtvigs gamle Sætning: „Frihed for alt, hvad der stammer fra Land“, saa antager jeg heller ikke, der er nogen af os, der ikke kan følge de Herrer, som ønske at lægge noget som helst Vaand paa Landsfriheden. Jeg mener, det er rigtig, at vi hævde den Landsfrihed, at enhver Retning her i Landet, som holder sig indenfor de Love, der nu en Gang ere gældende her i Landet, skal have Lov til at ytre sig baade i Tale og Skrift, og der vil sikkert ikke i saa Henseende blive lagt de Herrer nogen Hindring i Vejen; der skal man bekæmpe hinanden med aandelige Vaaben. Men naar det ærede Medlem førte dette videre og anførte Grundtvigs Digt: „Frihed for Løse saa vel som for Thor“, bør det ærede Medlem, naar han anførte disse to Navne fra den gamle Gudelære, jo meget vel vide, at Landsfriheden i Gudernes Kreds ikke var større, end at de tilsidst bandt Løse (Afbrydelse af Buxf); naa, det var ikke det! Jeg veed ikke, hvorfor det ærede Medlem brugte det Udtryk; jeg tror, at han i meget høj Grad giver Anledning til Misforstaaelse. Jeg tror ikke, man her skal betegne hinanden hverken som Løse eller som Thor; men hvorfor kaster man saa disse Udtryk ind i Debatten? Jeg har ikke noget imod, at enhver som helst Landsretning faar Lov til at røre sig i Tale og Skrift; men naar man vil bruge det Vers om Løse, skal man dog erindre, at i alt Fald de gamle Nordboer have ikke pensioneret Løse; det have de dog ikke villet. Men hvorfor saa bruge saadanne Billeder, som slet ikke passe i nogen som helst Henseende. Det skal kastes ud som en Nuts mod os, der ikke kunne gaa med de Herrer,

at vi have en mindre Grad af Landsfrihed; end de selv besidde. Jeg tror endog saa, man har villet se denne Sag fra et demokratisk Synspunkt. Jeg veed ikke, om Dr. Brandes prætenderer at være særlig Demokrat. Jeg har ikke lagt Mærke til, at han i demokratisk Henseende særlig har været Fører; jeg synes tværtimod, der kan være megen Anledning til at mene, at meget Landsaristokrati er fremkommet ogsaa fra den Side; det kan jo fremkomme i saa mange Skikkelser. Det skal jeg dog ikke opholde mig ved, men kun sige, at set fra et rent demokratisk Synspunkt kan man godt være Demokrat, fordi man ikke synes at kunne gaa med til denne Bevilling, her er foreslaaet.

Det var mig ikke ganske klart, hvortledes den højtærede Minister egentlig stillede sig til denne Sag; han talte meget forsigtigt og lempeligt frem og tilbage om Forholdet, og alt som han talte, randt der mig i Hu en gammel Sangremse, som Børnene saa ofte bruge i Skolen, naar de lege, hvori det hedder:

„Jeg vilde, jeg vilde saa gerne,

Naar hare jeg turde for Ja'r og for Mo'r.“

Det forekommer mig, at den højtærede Minister kunde have traadt nok saa bestemt og klart op overfor den Sag, men det lod til, at der var højere Hensyn, som den højtærede Minister troede at maatte tage, og hvorfor han holdt sig tilbage, hvor gerne han end egentlig vilde støtte denne Sag. Naar jeg ikke agter at stemme for dette Forslag fra et Mindretals Side ... (Buxf: Hør!) Det ærede Medlem siger: Hør! ja, jeg taler ogsaa for at han skal høre det; han har jo selv sagt, at vi skulle tale rent ud. Det er derfor rigtigt, man gør det, og det ønsker jeg ogsaa at gøre. Hvorfor lægge Skjul paa sin Mening? Det kan dog ikke nægtes, at Spørgsmaalet om Understøttelse til Dr. Brandes er fremkommet paa en noget exceptionel Maade. Hvorledes gaar det til med andre jævne dødelige Menneker, der ønske Statsunderstøttelse til Belønning for deres Virksomhed i Samfundets Tjeneste? Det gaar saadan til, tror jeg, at de ganske simpelt skrive en Ansøgning, og lade den gaa ind til det ærede Finansudvalg eller til Regeringen. (Ordføreren [Lutein]: Til Regeringen!) Vel, jeg skal selvfølgelig være saa korrekt, som muligt; det er altsaa Coutumer. Det er mig imidlertid ikke bekendt, at Dr. Brandes har gjort det. Hvorfor gør han ikke det? Dette Spørgsmaal er tværtimod kommet frem paa en saadan Maade, at en Kreds af Mænd ere blevne kaldte sammen, ere